

Plan mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering

Wasa och Häradsvallens förskolor, Ht-21/Vt-22

Beslutad av utbildningsnämnd. 2019-09-16/§ 109: Plan- Rev. 2021-09-07

Diarienummer: UTB/2019:169

Dokumentansvarig nämnd: Utbildningsnämnden

Dokumentansvarig tjänsteperson: (roll): Utbildningsstrateg

Vision Policy Strategi Plan Riktlinje

Innehåll

1. Sammanfattning.....	3
2. Inledning.....	3
3. Plan för xxskolan läsåret xx.....	4
Trivsel- och trygghetsskapande insatser.....	4
Enhetens namn.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Samverkan med anställda och barn/elever kring utarbetandet av planen.....	5
Enhetens namn.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Uppföljning av målen från föregående läsår.....	6
Enhetens namn.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Mål.....	6
Mått (utgångsläge).....	6
Mått (målvärde).....	6
Åtgärder.....	6
Ansvarig.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Resultat.....	7
Kartläggning av risker avseende kränkande behandling, trakasserier och diskriminering.....	8
Enhetens namn.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Analys av kartläggningen.....	8
Enhetens namn.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Aktiva åtgärder för att undvika kränkande behandling, trakasserier och diskriminering samt mål för arbetet.....	9
Enhetens namn.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Mål.....	9
Mått (nuläge).....	9
Mått (målvärde).....	9
Åtgärder.....	9
Ansvarig.....	9
Resultat.....	9
Anmälningrutiner när misstänkt kränkning, trakasserier eller diskriminering skett.....	10
Utredning av misstänkt kränkande behandling och diskriminering.....	10
4. Ansvar och uppföljning.....	11
Ansvarsförhållanden.....	11
Uppföljning.....	11

1. Sammanfattning

Barn och elever ska skyddas mot både kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Arbetet har sin utgångspunkt i denna förvaltningsövergripande plan, som också fungerar som en mall där respektive förskola/skola fyller i vissa delar som är specifika för den egna verksamheten.

2. Inledning

Bestämmelser om åtgärder mot diskriminering och trakasserier finns i diskrimineringslagen. Denna plans innehåll bygger på den vägledning om hur arbetet bör ske utifrån [skrivningar på diskrimineringsombudsmannens webbplats](#).

Alla verksamheter som regleras i skollagen är skyldiga att vidta åtgärder för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Dessa bestämmelser finns i skollagens sjätte kapitel. Denna plans innehåll bygger på den vägledning om hur arbetet bör ske som finns på [skolverkets webbplats](#).

Planen ska uppdateras varje år, senast den 15 oktober för innevarande läsår.

Första delen av planen handlar om hur förskolor och skolor jobbar, vilka mål och insatser de arbetar med under året. Det beskrivs också hur man har kommit fram till vilka ämnen som är aktuella för just den förskolan eller skolan under innevarande läsår, samt information om hur anmälan och utredning av misstänkta kränkningar går till. Den andra delen består av bilagor som främst riktar sig till personal.

3. Plan för Wasa och Häradsvallens förskolor läsåret ht21 /vt22

Trivsel- och trygghetsskapande insatser

I skolan och förskolan görs många åtgärder och insatser för att öka trivsel och trygghet och allas lika möjligheter och därmed också minska risk för framtida kränkningar, trakasserier och diskriminering. Det är viktigt att arbeta för att barn, elever, vårdnadshavare och personal återkommande får möjlighet att reflektera kring normer, värderingar och relationer. Arbetet mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering ska präglade av arbetsformer, aktiviteter, läromedel och annan utrustning.

Trivsel- och trygghetsskapande insatser kan t ex vara värdegrunds- och temadagar, elevrådsarbete, trivselskapande arbete i klass, hur gruppindelningar och placeringar görs, trygghetsskapande rast-/ uteaktiviteter, schemaläggning, insatser som förbättrar arbetsmiljön, färgkodningar av olika slag, hälsosamtalen, trygghetsteamens arbete, genomgång av läromedel mm

Wasa och Häradsvallens förskola

Våra insatser kring att skapa trygghet och trivsel består av många olika delar i vår dagliga verksamhet. På våra förskolor har vi inga temadagar eller något elevråd. Vi utgår från intervjuer, trygghetsvandring och observationer för att se hur barnen upplever trygghet och trivsel hos oss. Vi arbetar med olika projekt och teman på förskolan där värdegrundsarbetet ingår och pedagogerna dagligen delar barngruppen i mindre grupper för att skapa ett lugnare och tryggare klimat. Vi tänker alltid på att barnen ska bemötas som egna individer och utifrån deras egen förmåga oavsett ålder, kön eller etnisk tillhörighet. Hur vi vuxna bemöter barnen kommer att spegla hur de sedan bemöter andra människor. I vår dagliga verksamhet använder vi oss av till exempel kompisolen, stopp-handen, läser kompisböcker och pratar om allas lika värde oavsett hur man ser ut, vilket kön man har eller vart man kommer ifrån. Vi köper även in material som speglar olika kulturer, familjekonstellationer och vi bygger miljöer som väcker intresse att prova nya aktiviteter där alla barn kan delta.

När vi planerar våra scheman utgår vi från barngruppen och anpassar schemat regelbundet efter de förändringar barnen får i sina scheman. Just för att det ska vara tillräckligt många vuxna för att kunna se och möta alla barn så de känner en trygghet när de är hos oss.

Samverkan med anställda och barn/elever kring utarbetandet av planen

I arbetet mot kränkning, trakasserier och diskriminering ska samverkan ske med anställda i verksamhet och det ska framgå hur barn/elever involveras i arbetet. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Planen ska vara känd av alla berörda, både personal, barn/elever och vårdnadshavare.

Wasa och Häradsvallens förskola

I vårt arbete mot kränkningar, trakasserier och diskriminering deltar alla pedagoger gemensamt i den dagliga verksamheten där även barnen blir involverade i denna process. Detta sker genom olika arbetsätt som vi använder oss av. Några exempel är: kompisolen (på varje solstråle står det ett "tips" om hur man är en bra kompis, och det är barnen själva som kommit på detta "tips"), stopp-handen (lär barnen att man kan sätta upp sin hand och säga stopp om man inte vill eller om någon gör tokigt), pedagogerna för diskussioner med barnen hur man är en bra kompis och att vi alla måste jobba för att det ska kännas bra för alla som är på vår förskola.

Barnen är också involverade i denna process genom att pedagogerna på avdelningarna med de äldre barnen intervjuar barnen en gång per år. Frågeställningarna utgår från värdegrundsarbetet för att vi ska kunna kartlägga om det finns barn som känner sig otrygga hos oss av någon anledning. Under detta läsår kommer vi även börja med trygghetsvandringar med barnen. Pedagogerna på avdelningar med de yngre barnen observerar och kartlägger barnens samspel utifrån observationsunderlag som är framtaget utifrån värdegrundsarbetet. Vårdnadshavare får varje läsår besvara en enkät som handlar om vårt värdegrundsarbete där de även kan lämna synpunkter på sådant som de tycker vi borde förbättra eller utveckla.

Allt detta material sammanställs i en arbetsgrupp som består av rektorn för enheten och en pedagog från varje avdelning. Arbetsgruppen analyserar även resultatet och presenterar det i kommande plan mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Resultatet och den nya planen presenteras på ett personalmöte där alla pedagoger på enheten deltar, som sedan följs av diskussionsgrupper. Värdegrundsarbetet följs sedan upp under året vid olika tillfällen i arbetsgruppen. Deras uppgift är då att diskutera hur arbetet går, utifrån planen och vårt värdegrundsmål, ute på varje avdelning. Samt om man uppmärksammat förbättringsområden.

Planen presenteras även för vårdnadshavare vid ett föräldramöte som sker årligen. Pedagogerna går igenom den och de vårdnadshavare som inte deltar får informationen i ett månadsbrev som skickas ut efter mötet.

Uppföljning av målen från föregående läsår

Wasa och Häradsvallens Förskola

Mål: *Alla barn ska känna sig trygga på förskolan*

Mått: Äldre barn upplevs trygga, de som gått en längre tid på förskola. De yngre, nyinskolade barn, har inte samma trygghet.

Mått (målvärde): Alla barn ska vara/känna sig trygga trygga.

Åtgärder: Dela in barnen i mindre barngrupper under dagen. Pedagogerna ska gå trygghetspromenader med barnen på förskolan, både inne och ute, för att lokalisera hur barnen upplever olika miljöer. Vara närvarotörer vid barns lek för att uppmärksamma utanförskap och rädslor.

Ansvarig: Alla pedagoger på förskolan.

Resultat: Under trygghetsvandringen kom det fram att ljudnivån var jobbigt i vissa rum. Pedagogerna har begränsat antal barn i dessa rum för att ljudnivån inte ska blir för hög. Vid tambursituationen bestämdes att max fem barn åt gången får vara där. Vid toaletterna upplevde vissa barn att de inte fick vara ifred. Även där har pedagogerna begränsat antal barn och ser till att en vuxen är nära för att ha koll. När pedagogerna delat barngruppen i mindre grupper så har de uppmuntrat barnen att våga själv, våga framföra sina tankar och idéer samt uppmärksammat när barnen lyckas resultatet blev då att barnen mer och mer började berätta sina tankar och idéer. När pedagogerna varit närvarotörer i barnens lek har de uppmärksammat händelser och konflikter som pedagogerna upplevt att barnen behöver stöd i. Pedagogerna har då gjort rollspel där en konflikt speglas och barnen får vara med att hjälpa till under rollspelets gång så konflikten löser sig och hur de skulle gjort istället. Hos de yngre barnen har pedagogerna uppmärksammat att barnen blir otrygga i trånga utrymmen, eller att det blir trångt/andra barn kommer för nära. Pedagogerna jobbar med att vara nära för att hjälpa och skapa trygghet för dessa barn.

Mål: *Alla barn ska känna att de har delaktighet och inflytande i vår utbildning.*

Åtgärd: Pedagogerna ska uppmuntra barnen att föra fram sina tankar och idéer och skapa förutsättningar för detta. Pedagogerna ska vara närvarotörer vid barnens lek för att uppmärksamma barnens intressen och behov för att sedan kunna utforma planeringen för utbildningen efter barnens intressen och behov.

Ansvarig: Alla pedagoger

Resultat: Temaarbetet på varje avdelning har formats efter barnens intressen och behov. När pedagoger varit medlekare och närvarotörer har de varit lyhörda för vad barnen intresserar sig av. Inköpen har varit anpassade efter temat och barnens behov. När pedagogerna har delat barngruppen i mindre grupper så har de delat barnen efter deras önsningar, kompisrelationer och vilka behov pedagogerna ser. Men vi ser att vi behöver jobba mer med att skapa och synliggöra delaktighet för barnen.

Mål: *Alla barn ska få en förståelse av värdet av mångfald.*

Åtgärd: Arbeta temainriktat med olika kulturer, länder, resor osv. Låna och läsa böcker om barn i andra länder och med andra kulturer och familjeförhållanden för att barnen ska få kännedom om olika levnadsförhållanden. Vid inköp se över så materialet och leksakerna så det utbudet är mångkulturellt.

Ansvarig: Alla pedagoger och rektor.

Resultat: Temaarbeten tex "jag och världen" som belyste olika kulturer och andra förutsättningar i andra länder. Där fick barnen "möta" olika miljöer och samtala om dem med pedagogerna. Då har barnen funderat och reflekterat kring sitt eget liv jämfört med andra barn i andra länder. Skillnader och likheter. Barnen har uttryckt förståelse för att det är bra att vi är olika. Även har böcker som behandlar andra kulturer och olika familjekonstellationer lånats från biblioteket i en större utsträckning. Pedagogerna såg även över lekmaterial och köpte in material efter barnens behov men då utifrån att det speglar mångfald.

Kartläggning av risker avseende kränkande behandling, trakasserier och diskriminering

Wasa och Häradsvallens förskola

- Trygghetsvandringar
- Observationer när pedagoger intagit rollen som närvarotör vid barns lek
- Vara medlekare i barns lek
- Intervjuer
- Observationer/filmning

Analys av kartläggningen

Wasa och Häradsvallens förskola

Vi kom fram till att barnen tappar koncentrationen när vi gör trygghetsvandringen, när vi går runt i varje rum. Samtal kring miljöer/lokaler har fungerat bättre, men är beroende på barnets mognad.

Utifrån intervjuer ser vi att barnen påverkas mycket av dagens situationer och är här och nu, vilket vi tror påverkar svaren i intervjuerna. Det vi behöver göra är att formulera om vissa frågeställningar i intervjufrågorna. Samt anpassa dem efter målets utgångspunkt.

Observationer kan vara svårt men med ett tydligt syfte ser vi saker som man inte ser annars. Filmning är ett bra alternativ då man kan spela upp situationen igen. Något vi ska göra mer av.

Det vi ser efter vår kartläggning är att vi behöver jobba mer med att skapa delaktighet och inflytande för barnen. Men också synliggöra för dem att de har inflytande och kan påverka sin utbildning.

Aktiva åtgärder för att undvika kränkande behandling, trakasserier och diskriminering samt mål för arbetet

Wasa och Häradsvallens Förskola

Mål: Alla barn ska känna att de har delaktighet och inflytande i vår utbildning.

Mått (nuläge) olika på varje avdelning hur medvetet man jobbar med detta. Det behöver synliggöras mer för att skapa medvetenhet hos pedagogerna och ge effekt för barnen.

Mått (målvärde)

Åtgärder: Pedagogerna ska uppmuntra barnen att föra fram sina tankar och idéer genom att skapa förutsättningar för detta, tex när pedagogerna är medlekare, närvarotörer och iscensättare. Men även lyfta barns idéer, önskningar och intressen i arbetslaget vid reflektionstillfällen för att sedan kunna utforma planeringen för utbildningen efter det. Pedagogerna ska också uppmärksamma barnen när de har inflytande för att skapa en medvetenhet hos barnen att de kan vara med och påverka och ha inflytande i verksamheten.

Ansvarig: Alla pedagoger på förskolan

Resultat

Förs in i nästa läsårs plan under Uppföljning

Anmälningrutiner när misstänkt kränkning, trakasserier eller diskriminering skett

Anmälningsskyldigheten omfattar alla händelser som kan utgöra kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering. Det ska inte göras någon värdering av hur allvarlig händelsen är innan den anmäls till rektor och huvudman. Anmälan ska göras skyndsamt och görs i det digitala systemet för misstänkta kränkningar, trakasserier och diskriminering.

Skyldigheten att anmäla gäller inte bara om personalen får kännedom om att ett barn eller en elev upplever sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering utan också om personalen själv uppmärksammar eller på annat sätt får kännedom om en händelse som kan utgöra kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering, antingen via barnet/eleven själv eller via vårdnadshavare.

Barnet/eleven samt vårdnadshavare kan informera vilken personal som helst på förskolan/skolan/fritidshemmet om att en misstänkt kränkning eller trakasserier skett då all personal har tillgång att göra anmälan.

Utredning av misstänkt kränkande behandling och diskriminering

I ärenden som rör händelser mellan barn/elever är det i första hand den personal som arbetar närmast barnet eller eleven som utreder det inträffade. I vissa verksamheter finns speciellt inriktade team t ex trygghetsteam, antimobbningsgrupper eller likabehandlingsgrupper som ansvarar för det operativa arbetet.

Alla inblandade informeras om att utredning påbörjats och vem som är ansvarig. Anteckningar ska göras i Prorenata i mallen "Utredning av misstänkt kränkning/diskriminering/ trakasserier" i alla ärenden.

När personal utsatt barn/elever för misstänkt kränkning och trakasserier är det rektor som genomför utredningen.

4. Ansvar och uppföljning

Ansvarsförhållanden

Utbildningsnämnden har det övergripande ansvaret för arbetsmiljön i verksamheten. Ansvaret för det systematiska arbetsmiljöarbetet har nämnden delegerat till utbildningschefen, som i sin tur har delegerat ansvaret till rektorer. I ansvaret ingår att barn och elever har en arbetsmiljö som är utvecklande och fri från kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Huvudmannens ansvar att utreda omständigheterna kring misstänkta kränkningar, trakasserier och diskriminering har nämnden delegerat till rektorer.

Ansvaret för att ta emot anmälningar har nämnden delegerat till verksamhetschefen för resursenheten.

Uppföljning

Utbildningsnämnden får en samlad bild av arbetet mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering genom:

- Att ta del av enheternas planer.
- En övergripande sammanfattning av anmälningar genomför varje läsår.
- Besök ute i verksamheterna som representanter för nämnden genomförs.

Utbildningsförvaltningen
Utbildningsförvaltningen
Telefon: 0142-850 00
E-post: utbildning@mjolby.se
Burensköldsvägen 11-13, 595 80 Mjölby

A red, teardrop-shaped logo with the text "Världsvan & Hemkär" in white, sans-serif font.

Världsvan
& Hemkär